

DOMOVINA

Izbaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vin. za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krona, za četrt leta 2 kroni, katere naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Vrednost Körberjevega načrta.

Ministerstvo Körberjevo je, kakor že v prejšnjih poročilih povedano, vpreglo državni zbor pred državni voz. Nič ni čudno, če se je odločilo za ta korak, ki je prišel nekaterim prav nepričakovano. Voz je toli obložen in vsled nezmožnih voznikov v močvirju tako zagreznil, da se je moral novi kočijaž Körber prej ko mogoče pobrigati, da ga izvleče iz požirajočega ga blata.

Upregel je tedaj vse na razpolago mu sto ječe konjičke in odkazal svojim ožjim pomočnikom njih posle. Vsakdo mu je želel, da se vsaj njemu poskus posreči. In sigurno smemo reči, da je bilo število zavidnežev malenkostno v primeru z onimi, ki mu prorokujejo neuspeh.

Vprašanje je sedaj veliko in silno važno, pripeljejo li poklicani vozaarji pobabljeni in poškodovani kočijo zopet na pravi tir, ali pa jo še globlje zakopljejo.

Smelo se smemo pridružiti ogromnemu številu dvomljivcev. Kajti kočijaž, ministerski predsednik, bi se morda že še dal pridobiti za edino prava sredstva. Razodel je svojo dovtetnost za vse dobro in potrebno koj pri nastopu vlade, ko je izdal političnim uradnikom znani ukaz. Senca njegove dobre misli je padla tudi na politična tla, poskušajoč ohladiti razpaljene češke in nemške boritelje, in kakor je obljubil v svojem nastopnem govoru, hoče jo pred vsem raztegniti in razširiti na najbolj pereče polje — gospodarsko.

Hoče, želi, ker država mora živeti, ker obračajo narodi vedno bolj svoje oči proti Dunaju. Ali kdo se ne smeji tem visokoletečim načrtom? Mar nam ni še vsako ministerstvo obljubilo celo kopico uresničenja davnih želja in potreb? Mar niso tudi prejšnje vlade poskušale zagoto-

viti si svojo parlamentarno večino, bodisi, da so tej ali oni stranki naprej vrgle kako politično ali narodno gospodarsko kost, bodisi, da so jim tekom časa stisnile kako drobtinico v žep in se jim prikupile?

Dejstva, katere je navedel Körber, ko je naglašal nujno potrebo parlamentarnega delovanja, so res žalostna istina. Ali to tarnanje postaja s časom že odurno, ker je znano, da ni, kot navadna časom in razmeram primerno prirejena vada, na katero hoče navidezno pošteno misleče ministerstvo zvesti politične kaline.

Körberjeva vlada ima pred dosedanjimi to prednost, da se ni očitno oklenila nobene parlamentarne stranke, ampak, da obeta vsem deveta nebesa, ako se je umiliijo in nje in državi pomagajo iz hude zadrege. Boleha pa na isti bolezn, kakor so bolehaile njene prednice ter se poslužuje sličnih homeopatičnih zdravil, kakor sta jih sicer na drug način rabili n. pr. Badijeva in Thunova vlada.

Zadnja leta se je začelo vladam in Nemcem nekoliko „daniti“, kakor bi rekel poslanec Steinwender. Uvideli so dosedanjí mogotci, da na dosednji način ne izvlečejo državnega voza iz jarka, ampak da ga še le bolj vanj potiskajo. Tisti, ki so doslej edini držali za oje in stali izključno ob kolesih, začenjajo se sprijaznjevati z rešilno mislijo, da je treba še ostale k delu privzeti, sicer obnemorejo sami in provzročijo splošen polom.

Slovani so prvi tožili o krivicah, ki se jim gode valed nadvlade nemške manjšine in kazali na posledice, ki se naravno pojavljajo tako na političnem, kakor na gospodarskem polju.

Slovanski narodi so trkali na vladna vrata, zahtevali izpolnitve svojih opravičenih političnih zahtev, brez katerih jim ni misliti na gospodarsko delovanje in uspevanje. Vlade so doslej njih zahteve ali kratkoma prezirale, ali pa tolažile

nezadovoljneže in zatirance z drobtinicami. Milščine sprejemati proti stokrat večjim uslugam ne morejo in ne smejo več, ako nočejo sebe in državo, katere glavni živelj so, upropastiti.

Aristokratska zaslepljenost na ministerskih stolcih spojena z okorelim, nadutim nemškim birokratizmom nasproti najednostavnejšim slovanekim zahtevam in potrebam je tostransko državno polovico tako oslabila in ji življenske moči tako podkopala, da je današnja Avstrija skoro slična „bolnemu možu“ ob Zlatem rogu, in v resnici nazivljajo celo Italijani naše notranje homatije „morbo Austriaco“ t. j. avstrijska bolezen.

Naša zaveznika, Italija in Nemčija, se nam lahko posmehujeta. Saj ne koristi ta „avstrijska bolezen“ nikomur bolj, nego njima samima. Saj je bil baš stari tšjak Bismarck, ki je z ustvarjenjem dualizma izročil tostran Nemcem, onostran Mažarom nenemške in nemažarske narode na milost in nemilost v svojem dalekovidnem duhu provzročil „avstrijsko bolezen“. Zakaj? Bismarckovi oboževalci, ne čelu jim nemški nacionalci, povedo nam na vsa usta, ne da bi se poklicani zgačili.

Nad 25 let polzi sedaj državni voz proti propadu, ne da bi se v tem dolgem času le enkrat poskusilo ga ustaviti.

Še danes, ko se gre baje za obstoj ali neobstoj države, noče ali ne sme Körber na pravo pot kreniti. Avstrijska ustava iz leta 1867, katere se sicer ni čisto zakonito uveljavila, kakor je dejal sivolasi Čeh Rieger v gospodski zbornici, se mora premeniti v smislu oktoberškega diploma, ki je bil za mnogojezično Avstrijo edino pravilni in naravni narodni samoupravi pravičnejši. Narodna samouprava, to je stara zahteva vseh narodov, ki jedijo pod nemškim gospodarstvom, do te mora prej ali slej priti. Tej zahtevi se danes niti oni nemški činitelji

LISTEK.

Krompirjeva njivica.

Povest. Češki napisala Zofija Podlipska.
Posl. Podravske.

Krojač in krojačica sta zginila in tudi oni tajnostni gospod Jean se ni več prikazal.

Ljudje so ga pozabili in Miklavž je že dvomil, da bi bil še takšen gospod Jean v Rudniku, ali sploh na svetu, dasiravno je bilo takšnih Jeanov, ki so služili za natakarije, dovolj. Toda, da bi kateri hodil za krojačico ter ob enem za Roziko, o tem je močno dvomil. Toda kaj mu je bilo to mar? Niti mislil ni več na to.

„Ker ti je ta krompir tako prirastel k srcu,“ vprašal ga je enkrat Prohaska, „kaj bi učinil, ako bi prišel tat ter ti ga polovico izkopal?“

„Ubil bi ga, kakor je Bog v nebesih. Zlasti letos bom krompir sam potreboval. Saj vendar veste, da menim letos obhajati ženitnino in da je ta krompir vsa moja dota.“

Izrekel je to tako preprosto na pol jokaje, na pol s smehom, da je to Prohaska razveselilo. Vsakemu sosedu, ali komur si bodi, je dejal potem:

„Vprašaj, vprašaj Miklavža, kaj bi učinil, ako bi mu kdo kradel krompir na njegovem polju.“

In on, dasiravno tako miren, se je pri teh pogostoma ponavljanih vprašanjih močno raztogotil.

V resnici se je tudi bal za svoj krompir in to ne brez vzroka. Njivica se je nahajala v oddaljeni grapi. Od daleč je ni bilo videti. Mimo nje je držala cesta. Kako bi torej ta zreli plod ne mikal mimogredoče postopače, barantače in kogar si bodi.

Tudi otroci so ga kopali. Navzlic vsemu čuvanju poizgubilo se mu ga je zmerom nekoliko ob kraju njive, kajti časih je moral vendar le pogledati domu. Kaj še le letos? Kako naj vztraja 'ondi po dnevu in po noči, da ne bi prišel pogledat k svoji Rozaliji? A vendar mu je kar kri zastajala po žilah pri pomisleku na kako večjo krajo. Kakih stokrat je torej ponovil svojo grožnjo, a to ne zmerom v šali. Rozika ga je pokregala radi tega, rekoč: „Vidiš Miklavž, to pa ni lepo. Ti nisi takšen, pa kaj takega govoriš.“

„Naj bo!“ jo je pomrljal. „To itak veš, da ne mislim tako ter bi ne bil zmožen ubiti niti

psa, kaj še le človeka. Toda jaz hočem samo nastrašiti vse one, ki bi si drznili priti krast Miklavžovo imetje. Naj izvedo po okolici, da to govorim, da bodo vedeli!“

Rozalija bi torej bila rada pospešila svatbo, toda njen denar ji ni mogel biti izplačan poprej, nego ob določenem obroku in gospodinja je imela že najeto oddaljeno sorodnico za dekle, ki pa pride še le po žetvi. Poprej ni mogla zapustiti mesta, kjer je bila.

Tako sta čakala dalje in njun krompir je zelenel, cvetel, ocvetel ter je jel polagoma odzorevati.

Rozalija ni zahajala v nedeljo drugam nego v grapo h krompirju. Tam sta posedala skupaj z Miklavžem ter bila srečna. Toda čudno. Nihče ju tam ni zalotil skupaj. Njima pa je bilo tudi vse edno naj se že v njuno ljubezen verjeli ali ne. Ljubila sta se, to je bila poglobitna stvar.

Dvakrat čez leto je šel Miklavž na Melnik posvetovat se s krojačem, kaj ima učiniti s kočo. Omenil mu je, da že vé za kupca ter se je pogajal z njim za ceno.

Pri drugem obisku sta se dogovorila, segla si v roko in Miklavž je obljubil, da mu prinese denar o sv. Galu, na kar se izgotovi kupna pogodba.

ne ustavljajo več, kateri ne živé in životarijo samo ob spominih na pojemajočo vsegamogočnost in ob puhlih frazah. Tudi v Nemcih dozoreva misel, da je edina rešitev sedanjega političnega položaja — narodna samouprava.

Navzlic temu pa namerava Körber narediti mir. Zida pa svitile gradove v oblake. Kajti ves gospodarski del njegovega programa ga ne privede do smotra, ako bode prireditelj jezikovnih razmer na pričetni način nadaljeval. Čehi in Nemci sta sicer poglavitna naroda. Sprava med njima bil bi zares velik korak naprej. Toda pomisliti je, da morebitna sprava ne bo konec bojev, ker je bodo nasprotovali češki in nemški radikalci, zoper njo bodo celo socialni demokrati. Posebne pa imajo zoper to razlogov Čehi, ker se je Šlezija izločila iz spravnega kroga. In tako se utegne vkljub nasprotnemu zatrjevanju dogoditi, da se Körberju ne bo pelo slavošpevov, ampak, da se bode moral zadovoljiti z žalostinkami, kakršne je usoda njegovim prednikom naklonila.

Neuspehov ne bodo krivi toliko narodni zastopniki, kolikor vlada sama. Dasi je gospodarski program zelo prikupljiv in je bil v poslanski zbornici vsestranski odobren, v gosposki celo navdušeno pozdravljen, vendar so mu že naprej prekrizali v obeh zbornicah pot, zahtevajoč ureditev jezikovnih razmer edino le na ta način, da se uvede nemščina kot državni jezik. Te zahteve ne morejo in ne smejo Slovani nikdar priznati, ker bi bila enakopravnost sicer brezmiselnost.

In če sta posl. Pergelt in Prade, ne izvzemši Wolfa, zahtevala v imenu sicer neizprosnih Nemcev nemški kot državni jezik, pokopala sta hoté ali nehoté nadaljno pogajanje med Čehi in Nemci. Ako smatrajo nemški zastopniki v poslanski in gosposki zbornici nemščino za državno potrebo, svedočijo s tem nepoznanje razmer in dejanskih potreb ter svojo nevoljo nad pričetimi pogajanjmi. Vemo sicer, da neradi izpuščajo svojo izključno nadvlado in da bi si jo vsaj potom nemškega jezika radi podaljšali.

Samouprava kot decentralizacija mora pač imeti skupni občevalni jezik. Toda tega jezika se ne sme narodom zoper njih voljo vsiliti, ampak narodne samouprave morajo si ga same prostovoljno in z ozirom na državne koristi izbrati in določiti, če tudi bi bil po vsej verjetnosti nemški.

Ves svet ve, da je obstoj Avstrije potreben in, če enkrat potihnejo narodnostni boji, tudi osiguran. Zgodovinsko dokazana resnica je tudi, da bidejo Slovani, ki tvorijo večino, pravičen boj zoper stoletno nadvlado Nemcev, boj, ki se mora v smislu Slovanov dobojevati, — predno je mogoče na druge potrebe. Slovani so Alfa in Omega v avstrijskem življenju. Skorajšnje uresničenje njih zahtev v narodnem in političnem oziru ustvari stoprav trdno podlago Avstriji, o kateri je rekel svoj čas Napolen, da ni država ampak oligarhija, katero vlada osemdeset družin. Danes, ko so se sicer razmere nekoliko spre-

nile, veljajo še vedno njegove besede. Današnja Avstrija tudi ni država, ampak oligarhija, kateri zapoveduje pod spretnim vodstvom plemenitašev 18 parlamentarnih klubov in še številnejše klike. Ti kot vlade razvijajo razne programe in životarijo z vsakdanjimi rečenicami, dočim se pravi poti previdno izogibajo. Dokler pa ne prodre resnična narodna volja in ne pride izločivši iz javnega življenja plemstvo, do svoje veljave, dotlej ne ustvari deset Körberjev ne le nič trajnega, temveč tira ves državni organizem v si gurni propad. In tako smemo ceniti tudi Slovenci vladin načrt.

Državni zbor.

VI. seja. (Nadaljevanje in konec razprave o Körberjevem programu.)

Nemški naprednjak Peschka govori s stališča poljedelcev. Zahteva v njih imenu odpravo žitnim cenam škodljivega borznega trženja in drugih nedostatkov ovirajočih kmetijstvo. Država je v prvi vrsti v to poklicana, kajti vsa njena moč je odvisna od položaja poljedelcev, katerih največja pravica (!) je dosedaj bila, da so smeli davke in razne pristojbine plačevati.

Izmed vseh govornikov, ki so posegli v razpravo, je napravil sigurno soc. dem. Daszynski največji vtis.

Sedanjo vlado je imenoval vlado meščanstva in kapitalistov. Vladin načrt je podoben cvetlici vsajeni v močvirje. Körber je sicer naglašal, da je treba narediti red za nadaljnje delovanje, pokazal pa ni pota, po katerem hoče njegova vlada hoditi. Govornik pogrša svobodomiselnega meščanstva ter meni, da vladajo v Avstriji le plemiči, židje in višja duhovščina. Nenaravno moč plemenitašev označuje najbolje dejstvo, da sme na Češkem 45 aristokratov voliti — 9 zastopnikov v državno zbornico.

Tem plemičem se je dalo vse, samo, da so dinastično lojalni in ne narodno šovinistični. Le ti zapovedujejo v državi, kar je pokazala vlada, ki ni upala njih vedenja napram štrajkujočim delavcem ožigosati in jih imenovati, kar so v resnici, namreč pijavke, ker je med njimi celo ud cesarske hiše.

Gledé češko nemške sprave meni govornik, da bode brezuspešna, ker se niso potegnili k razpravam tudi radikalci in zastopniki delavcev.

Nameravana prenova volilnega reda za dunajsko mesto je krivična, ker je oropala tisoče davkoplačevalcev volilne pravice, katero krivico je sedanji železnični minister Wittek sozакrivil, ko jo je tik pred svojim odstopom kot minister-ski predsednik podpisal. Če se zagovorniki te prenovne izgovarjajo, češ, da jo je sklenila večina nižjeavstrijskih deželnih poslanecev, je to pubel izgovor. Kajti večina, kakršna vlada danes na Nižjem Avstrijskem, ni prava večina, ker nima večina ljudstva za seboj in za to je po njej sklenjena volilna prenova rop.

Minister Körber je priznal, da se nahajajo posamezni slučajji, ko se politični uradniki ne

ravnajo po zakonih in predpisih. Če se pa takim nerednim slučajem iz Dunaja ne more v okom priti, če ne more osrednja vlada reda napraviti, tedaj preskrbe to okrajni glavarji sami in po svoje. Okrajni glavarji storé, kar se jim poljubi, ne da bi jih vlada motila. Navajajoč primere iz Galicije, pravi, da okrajni glavar sme biti oderuh, ker je bil bajé njegov oče nekda domoljub; onega se sme javno oklofutati za njegova dejanja, ne da bi se ga zato odstranilo, ker je bil njegov oče učitelj prestolonaslednika Rudolfa. Vsled pokvarjenosti okrajnih glavarjev sme se iz okrajnih bolniških blagajn delavcem denar pokrasti, ne da bi se kaj proti temu zgodilo.

Govornik meni, da, če ne pride do sprave bode treba državo temeljito preosnovati. Absolutizem, s katerim strašijo, je četudi takozvani „prosvitljeni“ nemogoč, ker je v Avstriji preveč narodnosti, katerih ni mogoče po enem kopitu vladati. Končati bi se moral z groznim polomom. Tudi razpust državnega zbora, ustvarjenje pete kurije in nove volitve ne bi spremenile položaja. V tem slučaju je treba edino le upeljati splošno volilno pravico. S sabljami, bajoneti in z zvijačo se ne da ničesar opraviti. Zgoraj propovedovati o pravici, zakonih in socialni politiki, spodaj pa dopuščati moč bajonetov in sleparstvo, to je napačna politika, ki se ne more dolgo vzdržati.

Železnični minister je zagovarjal novi poslovnik za železnične uslužbence in dokazoval, da isti ne krati svobode združevanja, ampak da jo omejuje le v toliko, v kolikor se ne strinja ista s službenimi obveznostmi.

Posl. Menger (nemška napredna stranka) zagovarja nasproti Daszynskemu meščanstvo, ki je bilo vedno za napredek vneto. Pobija njegovo mnenje, češ, da bi bil morebitni absolutizem „prosvitljen“ in meni, da bi bil le borniran in nasilen. Zato je dolžnost vsakega, da varuje obstoj ustave, pod katero je možno, če drugo ne, vsaj tožiti in jadikovati.

Govornik opozarja nadalje na dejstvo, da se je velik del mladine postavil v nasprotje z državo. Da se ta struja, ki vlada med mladino vseh narodov, zatre, treba je pred vsem odstraniti vzroke. Glavni pripomoček je, ako se varuje prava in zakoni za vse narode. Ljudstvo more mnogo pozabiti in odpustiti, ne more pa odpustiti, da se prava in zakoni v obliki prava teptajo. Zakoni morejo biti pomanjkljivi, a morejo se spremeniti. Da se pa obstoječim zakonom v obraz bije (n. pr. §. 19. osnovnega zakonika), to je krivično. Ako naj država z osmimi narodnostmi obstoji, treba je, da se zmanjšajo v spodnjih inštancah tiste strani, katere se najbolj druga ob drugo drgnejo, v višjih inštancah pa je treba uvesti skupni jezik — nemški (!)

Glavni govornik Pacak (Čeh) pravi, če tudi je imela vsa razprava mnogo dobrega, vendar so Pergelt, Prade in Menger mnogo zakrivil, če ne pride do miru. Čehi ne bodo nikdar dovolili, da se uvede nemščina kot državni jezik in če Nemci pri tem vztrajajo, potem je sprava že naprej pokopana.

Kdo je bil oni kupec, za to se krojač ni brigal. Imel je domačih sitnostij dovolj. Delal je sedaj pri mojstru, ter ni mogel biti ves dan doma pri ženi, radi tega ji je zaupal še manj nego poprej. Govoril je, da se zopet preseli drugam. Ta človek se je urno staral. Zdelo se je tudi, da je bolan.

Koča je bila torej že na pol Miklavževa. Ker je znal tako dobro zidati, kakor delati zapuhe ter vezati lonce, radi tega se je lotil poprave vsega stanovanja. Ometal je od zunaj zid ter pobeil znotraj vse prostore.

„Samo da enkrat mine žetev,“ je govoril ljudem, „potem pa tudi postavim hlev in kurnik.“

„Toda kdo to kupi?“

„Inu, on, ki ima denar,“ je odgovoril ter se zopet spustil v smeh.

Že sta mislila z Rozalijo resno na to, da se dasta kmalu poročiti; omislila si krstne liste in kar je bilo treba.

Bilo je po žetvi. Miklavž je to pot mnogo prislužil. Imel je prihranjen lep denar, krompirja pa je imel še enkrat toliko nego druga leta.

Že je napočil čas čuvati ga. Toda nekoliko dni ga je še mogel pustiti brez čuvaja. Bil je še

prezelen. Ni bilo še bojazni, da bi ga kdo kradel. Sicer pa je bila to leto dobra letina; ni bilo pomanjkanja, niti strahu pred zimo.

Miklavž je torej rajše pomagal Prohaskovim mlati žito s strojem. V tem poslu bil je veščak.

Bilo je krasnega večera koncem septembra, Miklavž je vjel Roziko za hlevom, kamor je šla zapret kokoši ter jo vneto poljubil.

„Sedaj to že dočakava, Rozika!“ je zaklical.

„Saj je ta čas že tukaj,“ mu odvrne. „Glej zvezda se je urtnila, pa še druga in tretja. Angeli se jočejo nad najino ljubeznijo.“

Po noči se njima je sanjalo, kako sta se poljubovala in kako so se angeli jokali nad njima. Drugo jutro pa je nastal hrup v vasi.

Našli so mrljica uprav poleg Miklavževe njivice. Poleg njega je stala vreča svežo izkopanega krompirja. Moč je imel roke s prstjo pomazane in lice pohabljen, da ga ni bilo moči spoznati. Suknje, škorenj in hlači ni imel na sebi. Perilo je bilo na njem raztrgano. Ni bilo moči pogoditi, kdo je bil ta človek.

Žandarji so našli mrtveca jutri zaranó, ko so šli po tej cesti. Že so naznanili to sodišču. Preiskovalna komisija je takoj dospela na mesto.

Vai vodohodski prebivalci so bili pozvani k mrljicu, da povejo, če ga mar poznajo. Toda to ni bilo mogoče.

Tudi Miklavž je bil tam. Vrgel je bolestni pogled po svoji ljubljeni njivici. Nekaj mu je reklo, da je bil konec njegove skromne, a vendar velike sreče. Niti on ni poznal mrljica. Moral pa je napeti vse moči, da se je ubranil solza.

Vsakdo ga je nekako čudno gledal. Ljudje niso mogli za to, toda sum vseh je padel nanj. Nekateri so se obračali z grozo od njega.

Rozalija je kar onemela, ko je slišala to dogodbo.

Stekla je iskat Miklavža. Našla ga je doma v njegovi čumnati ter mu ihté padla v naročje.

Sedaj sta pričakovala skupaj kakor obsojenca, kar se bo zgodilo.

Župan je poslal po Miklavža, da naj takoj pride k njemu, češ, da ga komisija želi videti. Rozalija je šla z njim. Pospremila ga je do hiše. Čakala ga je zunaj ter s kričem padla na tla, ko je videla, da je zaprt in odpeljan v Prago k preiskovalnem sodišču.

(Dalje prih.)

Nato so sledili nekateri stvarni popravki tičoč se razmer in strank v Bukovini, na kar se je razprava končala in seja zaključila.

Celjske in štajarske novice.

(Prazno veselje.) Rakusch, Radakowits in drugi „nemški“ Celjani so se grozno razveselili. Vsled neke naredbe ministerstva notranjih zadev, da se zadruge, katere ne delajo izključivo samo z udi, ne smejo vpisati v zadržni register. — Zaukazalo je višje sodišče v Gradcu, da se trgovsko obrtna zadruga „Merkur“ v Celju ne bi smela vpisati v zadržni register, ker bi otvorila navadno trgovino, ne pa samo trgovino za ude. Celjani, kateri se „Merkur“-jeve železne trgovine boje, kakor črni križa, mislijo že se da, da te slovenske trgovine v Celju ne bo več, pa se bridko varajo. Prvič se vprašanje zaradi zadruge „Merkur“ nikakor ni rešeno, drugič pa je čisto vse edno, ali otvori železno trgovino v Celju zadruga „Merkur“ ali pa „Merkur“ v drugi obliki. „Merkur“ ostane, in železna trgovina ostane tudi v Celju ter se bode, kakor že naznanjeno, aprila otvorila. — Štacijski prostori in magacini bodo do tedaj popolnoma predelani, tako, da bode ta trgovina imela tako lepe prostore, kakor jih celjskih nima nobena. Prostore so torej tukaj blago je že davno naročeno, trgovske moči so najete in fond je tudi tukaj in ker trgovina ni koncesionirana obrt, ampak prosta, ne more živa duša otvoritev take trgovine zabraniti. Celjani so torej zavžili par ur prazno, torej neumno veselje, katero jim po tolikem strahu, ki so prestali, iz arca privoščimo.

(Deželnoobrambovske orožne vaje) se vrše letos v treh dobah; prva se začne koncem majnika, druga sredi junija, tretja pa sredi avgusta.

(Sv. misijon v mestni župni cerkvi v Celju) se bo obhajal od 19. do 28. t. m.

(„Kat. podporanemu društvu v Celju“) so darovali: Slav. občina okolica Celje 400 K; č. g. Melh. Zorka, kaplan 20 K; č. g. kanonik dr. Iv. Miakar in župnik Fr. Zdošek po 10 K; al. obč. urad Tehar, g. Jul. Žigan, trgovec, g. Mat. Morn, posest. in Alojzija Stoščky po 5 K; č. g. župnik Jan Brglez 4 K; Ana in Helena Lipovšek po 2 K; gospa Al. Alziebler 1.10 K; Jozefa Pfeifer 1.04 K; g. Fr. Dolenc, sluga posojilnice 1 K. Bog povrni!

(Proti celjski porotniški listi) je odbor celjske okoliške občine vložil pritožbo na justično ministerstvo. To zvonjenje po toči seveda Wurmserja ne bo preveč prestrašilo, kajti — „glavno delo je končano“.

(Jour fixe „Celjskega Sokola.“) V soboto dne 24. t. m. priredi „Celjski Sokol“ v veliki dvorani „Narodnega doma“ prvo letošnjo društveno veselico ali jour fixe. Te neprisiljene društvene zabave so se dosedanja leta našemu občinstvu zelo prikupile ter so bile vselej nenavadno dobro obiskovane. Temveč udeležbe pa je pričakovati še pri omenjeni letošnji veselici, ki bo po bogatem svojem programu daleč presejala vse dosedanje. Toliko za danes, nadrobneje še poročamo.

(Obsojen policist.) Celjski policist Janez Kunst, rojen na Gomilskem v Savinjski dolini, kateri pa ima tako slab spomin, da slovenskega jezika več ne razume, kakor je sam pred sodiščem izpovedal, — obnašal se je o priliki obiska Čehov v Celju tako lepo in dostojno v svoji službi, da je okrajno sodišče mu priznalo, ker je gđ. Žimnjak ovo suval in ozmerjal, 3 dni zapora. Vsled pritožbe Janeza Kunsta imelo se je s tem njegovim obnašanjem baviti še tudi okrajno sodišče, katero je sicer spoznalo, da ni popolnoma prepričano, da je Kunst gđ. Žimnjak-ovo namera suval, pač pa da je popolnoma dokazano, da je isto ozmerjal ter je vsled tega izreklo, da naj bo Janez Kunst zaradi tega zaprt 24 ur.

(„Nemški dom“ v Celju.) Tudi celjski Nemci (!) hočejo imeti svoj dom. Naberačili so baje že 320.000 kron, ki pa še nikakor ne zadoštujejo, da bi mogli postaviti nemških kričave vredno kočuro. Mi Slovenci jim iz srca privoščimo, da se jim kmalu uresniči njih želja. Potem smemo upati, da bodo ulice in javni prostori bolj varni pred raznimi krulači in pretepači. Pozdravljamo pa „Nemški dom“ tudi zato, ker bo dokaz,

na kako slabih nogah stoji nemštvo v „nemškem“ Celju, in ker more nam Slovincem v vsakem oziru prej koristiti nego škodovati. Toraj le urno na delo! Umetnikom pa, katerim pripade naloga, okinčati pročelje doma z raznimi germanskimi kipi, priporočamo, naj ne iščejo vzorcev daleč gori v rajhu, ampak naj si jih izbere iz množice onih celjskih germanov, ki še niso na mestni klavnici ovekovečeni in ki po tej časti hrepene.

(Imenovanje.) Računski svetnik J. Schinko (Žinko) pri graškem poštnem ravnateljstvu, je imenovan računskim nadsvetnikom.

(Deželnozborški mandat je odložil) srednještajarski poslanec Sahner. Vzroka ne pove.

(Iz Konjic) se nam poroča, da je umrla dne 14. t. m. blaga gospa M. Šepic. Rajnko pogrešali bodo posebno reveži, katerim je bila mati v pravem pomenu besede. Blag ji spomin!

(Šmarsko-rogaško učiteljsko društvo) je pri prvem letošnjem občnem zboru 11. t. m. na Padplatu volilo v odbor: predsednik Vekoslav Strmšek, nadučitelj pri Sv. Petru na Medv. selu, podpredsednik Ivan Lorber, nadučitelj pri Sv. Florjanu, blagajnik Fran Vezjak, učitelj pri Sv. Križu, tajnika Mat. Špande, učitelj pri Sv. Petru in Fran Jamšek, učitelj pri Sv. Florjanu, odbornika pa Franc Ferlinc in Ivan Debelak, oba iz Šmarja.

(Hranilnica in posojilnica v Šmarju pri Jelšah) je dosegla v sedmem upravnem letu zopet lep uspeh in napredek. Prometa je bilo 405.591,02 K, torej 43.310,32 K več kakor v prejšnjem letu. Pristopilo je 100 novih zadružnikov in vplačalo opravičnih deležev 1554 K, a izstopilo je 14 zadružnikov, katerim se je izplačalo v deležih 282 K; stanje koncem leta je bilo 758 zadružnikov, kateri imajo v deležih 11.210 K. Tekom leta je bilo danih posojil v znesku 75.402 K, a vrnenih v znesku 35.262 K, stanje posojil koncem leta je bilo 261.440 K, danih 693 zadružnikom. Hranilnih vlog je bilo tekom leta vložnih 128.090,36 K, od teh se je na 134 novo izdanih knjižic naložilo 68.037,58 K; vzdignilo se je hranilnih vlog 87.725,94 K ter se je uničilo knjižic 68. Stanje hranilnih vlog koncem leta s kapitaliziranimi obrestmi je bilo 272.591,52 K in sicer od 349 vložnikov. Čisti dobiček je znašal 3210,26 K, od katerega se je porabilo za dobrodelne namene 320 K. Obe rezervi znašata skupaj 15.360,82 K. Hranilne vloge se obrestujejo po 5%, in se obrestji pripisujejo koncem leta h kapitalu. Posojila se dajejo po 6%, na osebni kredit in po 5½%, proti knjižbi. Posojilnica uraduje vsak četrtek predpoludne, razun tega tudi po nedeljah med tiho in pozno božjo službo. Uradnica je v lastni hiši v trgu Šmarje.

(V Šmarju pri Jelšah) je kupil g. dr. Josip Georg, odvetnik in načelnik okr. zastopa, nekdanj Skazovo hišo na pošti.

(Rajhenburg.) Umrl je dne 14. t. m. tukajšnji župan in ravnatelj posojilnice gosp. Gustav Unschuld. Rajni je bil rodom Čeh, pa se je vrlo zanimal za našo narodnost in povsod rad deloval v napredek slovenskega naroda. Naj počiva v miru!

(V Rajhenburgu) se je vršil 11. marca t. l. prvi redni občni zbor „Posojilnice rajhenburške“. Dasi tudi se je ta zavod ustanovil še le pred nekaterimi meseci, je vendar njegovo delovanje že prav uspešno. Za upravno leto 1900 se je izvolil naslednji odbor: č. g. Josip Cerjak, načelnik, g. Benj. Kunec, tajnik, g. F. Podkrajšek, blagajničar, g. J. Kosar in g. A. Kunec. V nadzorstvo so bili izvoljeni: gg. Fr. Kacjan, A. Svajger in J. Brinar.

(Posojilnica pri Sv. Petru pod Sv. gorami) je začela poslovati po novem letu in ima že prav lepe uspehe.

(Čitalnica v Brežicah) priredi v soboto 17. t. m. ob 8. uri zvečer v „Narodnem domu“ koncert, pri katerem svira novomeške godbe oddelek na lok. Posebna vabila se ne razpošljejo.

(Ptujski občinski svet) se je postavil na isto nestrpno stališče, kakršnega zasledujejo naši celjski očetje. Kjer le ovohajo slovensko ime in pokolenje, odbijejo brez debate vsako prošnjo. Trška občina Središče je prosila za ednomošne svinjski semenj, — ednoglasno zavrnjeno. Kopalec studencev A. Korman, je prosil, da dovo-

ljenje, da sme izvrševati svojo obrt tudi v mestnem okrožju — istotako odbito. Ta nestrpnost, ki se že celjskim očetom bitko maščuje, se bo tudi prej ali slej ptujskim.

(Učiteljsko društvo za ormoški okraj) je dne 1. t. m. v Ormožu uspešno zborovalo. Obisk je bil imeniten, samo 2 šoli nista bili zastopani. Hospitacija v I. razredu, kjer je nad 2 uri uzorno poučeval g. učitelj J. Rajšp, se je vrlo dobro obnesla. Razgovor o hospitaciji je bil zelo živahen in poučljiv, kar priča, da so hospitacije zelo zaželjive. Društvo se je izreklo za peticijo o službenih in dokladnih ureditvah. Prihodno zborovanje bode 5. aprila t. l. v Ormožu.

(V Šalovcih pri Središču) je bila zadnje dni občinska volitev. Županom je izvoljen vrli narodnjak Jakob Krajnc; svetovalca sta Franc Medio in Martin Podgorelec, odborniki pa Jurij Ivanuša, Matjaž Kunst, Jak. Lah, Martin Sever, Ivan Spendija in Matjaž Špešič. Namestniki: J. Jurkovič, Ivan Meznarič, Andrej Munda, Anton Tomažič, Jurij Zadravec in Iv. Zorjan. Vrli dosedanj župan ni hotel radi preobilih poslov v gospodarstvu dosedanjega mesta zavzeti. Volitev se je vršila v najlepšem redu. Hvala županu Martinu Podgorelcu. Bog čuvaj občino vseh nezdod in daj srečo novemu županu in celemu odboru za vse.

(Ormoška ženska podružnica sv. Cirila in Metoda) si je pri letošnjem občnem zboru izvolila sledeči odbor: Predsednica obče zaslužena gospa Roza Mikl, nje namestnica gospa Angela Porekar; tajnica gđ. Urška Kubarič, nje namestnica gospa Julka Rajšp; denarničarka gospa Mar. Gomzi, nje namestnica gđ. Lenčika Medik. Kot zastopnici k vel. skupščini sta se izvolili: gospodični Antonija in Micika Štupca.

(Na Humu pri Ormožu) vinograde uzorno urejmeta rojaka g. dr. Fran Erhartič, odvetnik in g. dr. Mato Zidarič, zdravnik, oba v Varaždinu. Prvi je žalibog pred kratkim umrl, a nadaljuje gospa vdova. G. dr. Zidarič je kupil obširno posestvo od gospe Murmajer, katero je skoraj vse prekopano in z novim trsom nasajeno. — Posestniki posnemajte jih vsaj v manjših poskušnjah!

(Pevski in gledališki večer) priredi središka šolska mladina v nedeljo, dne 18. marca 1900 v šolskih prostorih v Središču. Spored: a) Petje in deklamacije: 1. Uvodni govor in pozdrav. 2. „Cesarska pesem“, J. Haydn. 3. „Moj dom“, triglasen zbor, A. Koci. 4. „Bolni tovariš“, triglasen zbor, P. A. Hribar. 5. „Beg v Egipt“, deklamacija. 6. „Planinarica“, triglasen zbor, M. Vilhar. 7. „Zaostali ptič“, triglasen zbor, „*“. 8. „Kukavica“, trigl. zbor, dr. G. Ipavic. 9. „Lestovkam“, prednašanje. 10. „Prislužno plačilo“, trigl. narodna, harm., F. Gerbič. 11. „Mornarska“, trigl. zbor, dr. G. Ipavic. 12. „Dražba“, deklamacija. 13. „Večerna pesem“, trigl. zbor, A. Nedved. Štirje letni časi v živih podobah. b) Gledališka predstava: „Mladi Robinzoni“, igra v treh dejanjih; spisal Svečan. — Začetek točno ob 6 uri. Vstopnina: sedež 40 kr., stojišče 15 kr. — Ker se uporabi ves čisti dohodek za nakup nove šolske zastave, se tudi preplačila hvaležno sprejemajo.

(V Marnbergu) so priredili dne 7. t. m. nemški nacionalni shod, na katerem so sikali onemoglo jezo na Slovence, na našo gospodarsko združevanje, a poslanec Lenko je celo trdil, da slovenski učitelji Spodnje Štajarske ne zaslužijo povišanih plač, ker zaostajajo v omiki za nemško-nacionalnimi kolegi. Lenko menda sodi omiko po svoji lastni, ki je seveda vkljub ljudskemu šolanju dokaj pomanjkljiva.

(Svojo taščo ubila.) Mariborski porotniki so obsodili dne 12. t. m. 29letno ženo Elizko Zimič v devetletno ječo, ker je dne 3. decembra m. l. v Roperčah ubila s polenom svojo taščo Alojzijo Zimič.

(Na smrt obsojen.) Mariborski porotniki so obsodili na smrt 24letnega viničarskega sina Franca Luknjara, ki je dne 21. nov. l. l. ustrelil 56letno Marijo Gaberc v njeni koči v Spohli z namenom, da jo oropa. Izgovarjal se je, da jo je amatral za — coprnico.

(Za slovensko-nemško šolo v Št. Ilju nad Mariborom) sta za nadučiteljsko službo sprejeta v terno ščavniški nadučitelj Sadu, ki je velik

prijatelj šulferajna, katerega pa diči baje še posebna kolegialnost napram podrejenemu mu učitelstvu z razlikom spola; nadalje je všteti nek koroški učitelj, ki niti slovenščine ne zna.

(Kaj dobimo namesto četrtega deželnega šolskega nadzornika?) V političnih krogih se govori, da bo pridelen Linhartu ravnatelj mariborske meščanske šole Frisch kot nadomestilo četrtega deželnega šolskega nadzornika. Frisch je znani vodja nemško-nacionalnega učitelstva na Spod. Štajarskem, ki svojega radikalnega nemškega delovanja nikjer ne prikriva, temveč ga stavi celo nad pedagoške dolžnosti. Slovenski poslanci!

(Razstavo cvetic in zelenjave) napravijo graški vrtnarji od 5. do 8. maja t. l. v Gradcu.

(Nova železnična zveza.) Inženier Schmidt je dobil dovoljenje za zgradbo ozkotirne železnice od Göttinga pri Gradcu do Andritza ter od Andritza čez St. Gotthardt Weinzöttl do Sv. Štefana na Gratkornu. Med Andritzem in Göttingom se zgradi tudi nov železniški most čez Muro.

(Sleparaki Gradčani) Prihodnji tork se začne v Gradcu porotna obravnava zoper 22 Gradčanov, večina oglednih meščanov in hišnih posestnikov, ki so izvajali nevedne okoliške kmete ter jim izpulili s sleparskimi igrami ves denar.

(Glavni letni zbor izvenakademične podružnice sv. Cirila in Metoda v Gradcu) bo v soboto dne 17. marca 1900 s sledečim sporedom: 1. Poročilo načelnika, tajnika in blagajnika. 2. Volitev pregledovalcev računov in njih poročilo. 3. Volitev novega odbora. 4. Eventualne želje in nasveti. Potem prosta zabava. Restavracija g. Fr. Kauba-ta, Heinrichstrasse št. 8. Začetek ob pol 8 uri zvečer. Odbor.

(Upravna Sotla) Štajarski deželni odbor je stopil v dogovor s hrvaško deželno vlado zaradi skupne uravnave Sotle v rogaškem, šmarškem, kozjanskem in brežiškem okraju. Hrvaška vlada je poziv z veseljem sprejela ter je voljna po dogovoru poslati denarnih prispevkov in tehničnega osebja.

Javni shod političnega društva „Pozor“ v Ptuj.

Ptuj, 12. marca 1900.

Po daljšem prestanku sklicalo je slov. kat. pol. društvo „Pozor“ javen shod na dan 11. marca 1900 ob pol 4. uri popoldne v gostilni g. Toša pri Sv. Andražu v Slov. goricah.

Shod je bil mnogobrojno obiskan in tudi c. kr. okrajnemu glavarstvu v Ptuju službeno prijavljen.

Po kratkem nagovoru podpredsednika g. dr. A. Brumena nastopi g. dr. Fr. Jurtela, odvetnik in dež. poslanec v Ptuj, ter razpravlja v temeljitost, tri četrt ure trajajočem govoru o političnem položaju in o delovanju deželnih in državnih poslancev.

Burno pritrdjevanje sledilo je njegovim besedam.

Nato nastopi g. dr. Anton Brumen, ter govori o jezikovni ravnopravnosti z ozirom na gospodarski in kulturni razvoj slovenskega naroda.

Tudi njegovim besedam se je z močnim rokoploskom pritrdilo.

Sprejele so se tri resolucije. Prva se nanaša na popolno ločitev Južnega Štajarja od nemškega dela te kronovine. Druga zahteva ustanovitev posebnega namestniškega oddelka za Slovenski Štajar in ustanovitev posebnega nadsodišča s sedežem v Ljubljani za slovenske pokrajine.

Tretja ima sledeče besedilo:

„Slovenska državna poslanci za ptujski okraj se pozivljata, da zastopata kulturne, gospodarske, narodne in politične interese, posebno glede nastavljanja uradnikov vseh vrst in strok, v državnozbornem klubu in nasproti vladi, da pripravita klub do tega, da bo povsod tam posredoval pri vladi, kjer to zahteva obci interes sam ali v zvezi s poprijateljimi klubi.

Ako bi se klub narodne kršćanske zveze ne mogel ali ne hotel ozirati na želje in potrebe štajarskih Slovencev ter podpirati naših državnih poslancev, pozivljata se ta, da zapustita klub.“

Ni treba še posebej povdarjati, da so bile vse resolucije z velikim navdušenjem ednoglasno sprejete.

Po oficijelnem delu bila je prosta zabava s petjem; odlikovala sta se posebno domači mešani zbor in ptujski moški zbor.

Vse se je vršilo v najlepšem redu brez vsake razprtije, tako, da sme „Pozor“ ponosen biti na ta javen shod in njegov moralčen uspeh.

Dal Bog, da se kmalu zopet vidimo!

Naše ljudstvo treba je v živem, poljudnem govoru vzbujati in poučevati. Zasplosti in mlačnosti mora biti konec, ako hočemo doseči, da nam zarije kmalu zora boljše bodočnosti.

Druge slovenske novice.

(Samoslovenski ulični napisi v Ljubljani) ostanejo toliko časa nabiti, da razsodi upravno sodišče o pritožbi mestnega sveta zoper prepoved. Tako je odločilo ministerstvo.

(Ljubljansko gasilno društvo trideset let staro.) Pretečeni teden je minulo 30 let, odkar ima Ljubljana strokovno organizovano gasilno društvo.

(Oddaja stavbenih del v Ljubljani.) Mestni občinski svet je oddal pri zgradbi mestne jubilejske bolnišnice v Vodmatu tvrdki Tönnies zidarska dela za 71345 kron, J. Čamerniku klesarska dela za 3492 kron, tvrdki Tönnies tesarska dela za 18056 kron, F. Supančiču krovska dela za 4860 kron, J. Uraniču kleparska dela za 3716 kron, tvrdki Hammerschmidt dobavo železa za 10615 kron. Cela zgradba je proračunjena na 196000 kron. — Pri zgradbi osemrzedne dekliške šole pri sv. Jakobu so se oddala: F. Supančiču zidarska dela za 72754 kron, Tomanu in Vodniku klesarska dela za 9517 kron, Zakotniku tesarska dela za 9524 kron, Supančiču krovska dela za 2057 kron, Nollju in Lenčku kleparska dela za 2561 kron, Hammerschmidt dobava travert za 11928 kron in Spreitzerju dobava železnih vezi za 2836 kron.

(G. A. Aškerc) je dovršil ravnokar dve novi drami, tragično „Tujka“ in humoristično „Red sv. Jurja“. Tudi svojo dramo „Lzmašlov“ je v marsičem predelal, tako, da se lahko slovenska intendantca veseli izbornih predmetov.

(Gozdni požar.) V Svibaju pri Litiji je uničil dne 12. t. m. požar velik kos gozda.

(Samomor učitelja.) Učitelj g. Ivan Zupanec v Fara-Vasi v kočevskem okraju je skočil v Kolpo ter utonil. Stori je to v duševni nezvestnosti, kajti trpel je hudo na živčni bolezni.

(Okrajna posejilnica v Krškem) je pri svojem občnem zboru v nedeljo, dne 11. t. m. izvolila stari odbor; v nadzorstvo je pa prišel poleg dveh prejšnjih gospodov še župan, gosp. dr. Tomaž Romih.

(Častnim občanom) je izvolila občina St. Vid nad Vipavo gg.: dr. Ivana Tavčarja, deželnega poslanca in posestnika v Podragi Ivana Božiča in gozdnega nadsvetnika v Ljubljani, Vasilava Golla. Vsi trije imajo velike zasluge za to občino.

(Südmark na Koroškem) ima 28 podružnic z 2853 člani. Naša straža ima tedaj še veliko nalogo, da v vsaki slovenski kronovini zbere toliko članov.

(Potrjeni zakoni.) Cesar je potrdil v koroškem deželnem zboru sklenjeni zakon o zlaganju zemljiških posesti, ter zakon o delitvi skupnih zemljiških posesti.

(Nesreča.) Na žiljski železnici blizu postaje Blače se je zadel železniški kurjač, ko je pomolel glavo predaleč čez stroj, v kup naloženih desek ter je ves v krvi padel s stroja.

(Umrli je) v Trstu g. Ivan Fischer, c. kr. davčni nadzornik v pok. B.l. je zaveden Slovenec. Lahka mu zemlja!

(Ali so poštni pečatniki res malenkost?) Tržaško ravnateljstvo je zaukazalo napraviti za pošto škedenj dvojezični poštni pečat. To je Italijane tako razburilo, da so strastno kričali v občinski mestni seji, a poslanec Hortis je interpeliral zaradi tega celo v državnem zboru. Italijani znajo ceniti, koliko so za narodnost vredne tudi take naprave, le pri nas je še to vedno — malenkost.

(Osebna vest.) Realčni profesor v Zadru Jos. Tunj, je imenovan profesorjem trgovske in navtične šole v Trstu.

(Električna razsvetljava v Gorici.) Tvrdka Siemens in Halske ima že koncesijo za napravo električne luči v Gorici, toda protivijo se temu nekateri mestni odborniki, ki so delničarji plinarne.

(Istrsko učitelstvo) vseh treh narodnosti je imelo v Pulju skupen sestanek, pri katerem so se dogovarjali o regulaciji učiteljskih plač.

(K spravnim pogajanjem med Slovani in Italijani v Istri) gredó hrvaški poslanci dr. Laginja, Spinčić in dr. Stanger. Uspeha ni pričakovati, ker se mu Italijani že v naprej protivijo. Ministeraki predsednik Körber pa je baje zagrozil, da v tem slučaju razpusti deželni zbor ter se razpišejo nove volitve, pri katerih morajo Hrvatje in Slovenci dobiti več mandatorov kakor jih imajo sedaj.

Dopisi.

Središče, 14. marca 1900. Iz raznih dopisov, koji so Vam, gospod urednik, došli zadnje dni iz Središča, ste gotovo izprevideli, da živimo pri nas sedaj v dobi „piknikov“ in raznih drugih „nikov“, ki pa imajo vsi eno in isto koreniko, namreč „pik“, zato so se poedini udeleženci in neudeleženci začeli tudi že javno nekako pikati.

Prvi dopisnik v 18. številki „Domovine“ je „piknik“ in njegov izid sicer v obče pohvalil, a pičil je s svojim blagohotnim migljajem, naj v bodoče pri sličnih zabavah dovolijo materinščini nekoliko več pravic, vendarle marsikaterega udeleženca. Drugi poročevalec je — opiraje se na opombo prvega — da bi namreč navzoči zastopniki duhovskega in učiteljskega stanu lahko na primeren način poskrbeli, da ohrani „piknik“ narodni značaj — skušal ta dva stanova pred svetom nekoliko opravičiti, češ, saj so bile od desetih duhovnikov in učiteljev navzoče le tri osebe, ki bi ostale gotovo v manjšini, ko bi tudi to zadevo spravile na dnevni red.

Tretji dopisnik pa, (dopisu je baje kumovala „ženska moč“) na videz zopet nekaj popravila, a ker ne ve, kaj bi popravil, začne prav po piknikovski navadi pikati in zbadati, ne zmeneč se za to, kam zasadi svoje želo ali „pikalo“. Iz besed dotičnega dopisnika (ce), da se „osebe, ki so do sedaj le doma ščuvale in ruvale, nastopile javno,“ bi se lahko sklepalo, da vai oni nepovabljeni sedaj grozno razsajajo in zabavljajo zaradi „piknika“ in njegovih povzročiteljev. Pisec teh vrstic je navlašč poizvedoval o tej stvari ter se uveril, da se je radi tega sestanka, ozir. originalnega načina vabljenja hudovala in jezila le edna sama oseba, in torej nikakor ne kaže izrekati tako splošne sodbe o ostali neavabljeni gospodi, kateri se prav nič niso cedile sline po mastni pojedini naših slavnih piknikovcev.

Kar se pa tiče trditve piknikovega dopisnika (ce), da onih oseb, katere niso bile pri „pikniku“ navzoče, sploh nikdo v družbi ne mara, je to pač čisto subjektivno, iz bolne domišljije dotičnega poročevalca (ke) izvirajoče mnenje, katero potegne usta pa smeh vsakemu, ki le količkaj pozna naše razmere.

Ne vem, na kateri strani bi našel nepristranski opazovalec uglednejše osebe, ali na strani piknikovcev ali pa v vrsti — nepiknikovcev.

Dunaj. („Zvezda“, društvo dunajskih Slovencev.) Do letos niso imeli dunajski Slovenci, izvzemši visokošolce, svojega društva. Raztreseni po raznih okrajih, pogrešali so nekakega središča, kjer bi se shajali, med seboj spoznavali, po možnosti drug drugemu pomagali in gojili družabnost. Znano je, da se Slovenec kmalu privadi tujemu življu, da se v kratkem času prilagodi razmeram, kakoršne mu je naklonila usoda. To dejstvo pa postaja žal prepogosto za njegovo narodnost nevarno. Zgodovina in vsakdanje življenje uči, koliko zavednih Slovencev pozabi v tujini na svoj dragi slovenski narod, in koliko priprostitih, moralno slabotnejših rojakov, se potopi v tujem morju.

Teško je izračunati število tistih, ki nam jih je že Dunaj pogoltnil. Sigurno jih ni malo, ki se štejejo dandanes med pristne Nemce.

Veselo pa je, da se more konstatovati, da je število slovenskih rojakov, kateri so vedli ohraniti svojo slovensko samobitost skoro nepričakovano veliko.

Društvo „Zvezda“, ki se je pred kakim poldrugim mesecem ustanovilo, zbralo je v svojem okrilju v tem kratkem času že prav znatno število Slovencev vseh slojev. Družabna večera, katera je dosedaj priredila, svedoči, da je bila misel ustanoviti skupno ognjišče, prav srečna ter opravičujeta nado, da bode društvo vedno več rojakov v svojo sredo privabilo ter kmalu moglo izvrševati svoj blagi namen.

Želeti bi bilo, da se ga tudi Slovenci v domovini spominjajo in mu kakorkoli prikačijo na pomoč in to tem bolj, ker družijo v tujini rojake iz vseh krajev slovenske domovine.

Politični pregled.

(Državni zbor.) V seji dne 12. t. m. se je razpravljalo o zakonskem načrtu glede vojaških novincev. Med drugim sta govorila tudi poslanca vitez Berks in Pogačnik. Prvi je zahteval enakovrednost vseh narodov, drugi je ostro grajal postopanje vojaške oblasti, proti onim rezervnikom, ki se oglašajo pri kontrolnih shodih v materinem jeziku. Predloga glede vojaških novincev je bila v drugem in tretjem branju v seji dne 13. t. m. sprejeta. V isti seji se je nadaljevala debata o premogarskem štrajku. Danes je zadnja seja, v kateri se izvolijo odposlanci v delegacijo.

(Zborovanje škofov) se je začelo na Dunaju dne 13. t. m. pod predsedništvom kardinala Grutische. Trajalo bo ves teden.

(Štabni častniki in generali gredo v pokoj.) Nenavadno veliko število avstrijskih štabnih častnikov in generalov bo vpokojenih v tekočem letu. Nekaj jih je prosilo za pokoj, še več pa jih je dobilo migljaj, naj to storijo. Zadnja leta je šlo namreč zelo malo te vrste častnikov v pokoj, kajti so čakali na regulacijo plač.

(Nova ustava.) Poslanec Steinwender je izdal brošuro „Parlaments Dämerung“, v kateri zahteva, naj se ovrže sedanja ustava, Nemcem naj se da lastna zbornica, Slovanom pa zopet lastna. Kam bi kmalu prišli, ko bi se temu nemško nacionalnemu sanjaču posrečila želja, to spozna vsak politik.

(Nova podpredsednika) Nemec Prade in Čeh Zaczek sta bila dne 12. t. m. v avdienci pri cesarju. Napram Zaczeku je cesar izjavil, da je zelo naklonjen češkemu narodu.

(Dunajski občinski svet se razpusti?) Cesar potrjuje kmalu nov volilni red za mesto Dunaj, a vlada hoče baje ustreči liberalni stranki s tem, da razpusti sedanji dunajski občinski svet.

(Pomilostitve čeških izgrednikov.) Cesar je pomilostil osem oseb, ki so bile obsojene za radi izgrediv o odpravi jezikovnih naredeb. To naj bi bilo nekako zadoščenje češkim poslancem, ker so odnehali od obstrukcije.

(Češki narodni svet.) Čehi so si ustanovili narodni svet, ki bo določeval skupno postopanje v češki politiki in narodnem gospodarstvu. Po njegovem sklepu se bodo morali ravnati tudi češki poslanci.

(Lvovska politehnika zaprta.) Zaradi dijaških izgrediv zoper nekega profesorja je rektor zaprl politehniko na nedoločen čas. Na pritožbo dijakov pa je naučno ministerstvo ukazalo, isto zopet odpreti.

(Mažarski poštenjaki.) Bivši ogrski ministriški predsednik Banffy je prevzel ob nastopu ogromni agitacijski zaklad, ne da bi ga bil svojemu nasledniku izročil. Sedaj se le so prišli na nepoštenosti, katerih se morajo mažarski mag natje pač aramovati. Poneverjeni zaklad je dobival tudi prispevke iz Avstrije, ker se je šlo za vladno stranko. Vsled te zadeve je prišlo tudi do dvoboja med Banffyjem in Ugronom ter Ugronom in baronom Fejervaryjem; oba dvoboja pa sta iztekla mažarsko viteško — brez krvi.

(Na turško-albanski meji) so se začeli zopet nemiri in nasilstva, kakor je že to nekako običajno vsako spomlad. Turška vlada seveda zatrjuje popolno svojo nedolžnost in miroljubnost.

(Rusija zoper Angleško.) Ruski trgovci in industrijašci so sklenili bojkotovati Angleško zaradi nepoštenega vojevanja v Afriki.

(Rusija se oborožuje.) Rusija je zapovedala splošno mobilizacijo na kopnem in na morju. Oboroževanje velja zoper Turčijo, ki je odposlala v Trapecunt več topov in pomnožitve posadke. Splošno mnenje pa je, da boče Rusija s tem prisiliti turško vlado, da ji prepusti koncesijo za zgradbo železnice v Mali Aziji.

(Zarota v Braziliji.) Pred par leti so prevrgli nezadovoljni Braziljani cesarstvo ter si ustanovili republiko, a sedaj že tudi z republiko niso več zadovoljni. Na sled so prišli veliki tajni zaroti, ki naj bi predsednika umorila ter postala vila začasno vlado.

(Vrhovni buraki general Botha — Hrvat.) „Agramer Zeitung“ poroča, da je general Botha, ki je prevzel sedaj vrhovno poveljstvo nad bursko vojsko, rodom Hrvat. Rojen je v Velikem Grdjevcu v belovarski županiji. Stihnil je kot poročnik v otočanskem Jelačić polku 79, a okoli leta 1880 se je odrekel službi ter odšel v Afriko.

(Vojna v Afriki.) Angleška vlada je odgovorila na bursko ponudbo za mir, da je k temu pripravljena le, če se obe republiki popolnoma podvržeta. Burske predstraže so zajele pri Osfonteinu 400 mož in ubili več častnikov. Sicer pa se Buri le redkokje pokažejo prodirajočim angleškim četam, ostavili so tudi glavno mesto Bloemfontein. Več neprilik pa delajo Angležem vstati, ki so se pa prepozno vzdignili. Angleški general French je dne 13. t. m. zasedel Bloemfontein. Le neznatni oddelek Burrov se mu je postavil na pot, vendar je ubitih in ujetih nad 70 Angležev, ranjenih pa 320. Z zasedenjem glavnega mesta je usoda oranjske države že skoraj odločena, kajti Angleži imajo sedaj tudi odprto pot do Winburga, sedeža oranjske vlade. Govori se, da so Oranji odložili orožje. Sedaj se začne odločilna borba za Transval, kamor še ni stopil sovražnik.

Narodno-gospodarske novice.

Nekaj besedij o domači obleki.

(Napisal Pohorski.)

Edna lastnost našega ljudstva je, ki mu hodi največkrat v škodo, duševno kakor gmotno, namreč preveliko posnemanje svojstev in navad drugih narodov. V tem posnemanju ginejo zadno lepe stare navade, lastnina našega ljudstva že od davnih časov in mesto njih se šopiri marsikatera novotarija, ki ljudstvu škoduje na njegovem značaju, jeziku, običajih, dostikrat pa tudi, kakor rečeno, v gmotnem oziru. Ta slabost pred vsem podpira potujčevanje našega ljudstva; ali da mu večkrat škoduje tudi na blagostanju, hočemo v kratkem videti nekoliko gledé posebej na domačo obleko ali nošo med ljudstvom.

Stari ljudje se radi spominjajo onih „zlatih časov“, ko se je še vse po domače nosilo, moški v irhovini in obleki iz domače volne, ženske v domači tanci ali doma celó v „hodniku“. To so bili srečni časi, kakor pravijo, ko kmet ni rabil druge denarja, kot za davek in sol, ostalo se je večinoma doma pripravilo. Takrat pa tudi ni bilo veliko slišati o dolgovi, beseda „boba“ bila je popolnoma neznana ljudem. Ali v malo desetletjih se je v tem skoraj vse premenilo. Čedalje bolj goste prodajalnice in množine raznih časi jako prisiljenih trgovcev, spodrinila je staro domačo obleko s svojim, sicer oči mamljivim razno pisanim blagom, s tem pa kmalu jako škodovala kmetškemu stanu. Sedaj kmet ne more več plačevati služabnikov z domačim blagom, ko jim je takova obleka že vse preprosta, temveč zgolj denar hočejo imeti za plačo, s katerim si omislijo po svojem okusu obleko. Ali s tem navadno tudi oni niso na dobičku, ker raznovrstno kramarsko blago je rado le preveč slabo in nasledek je, da so delavni ljudje pogosto še bolj razcapani, nego so bili v prejšnjih časih.

Da bi se v tej reči kolikor mogoče obrnilo zopet na staro boljše pot, hočem nekoliko opisati pridelovanje domače obleke, to pa po najbolj dovršenem načinu, kateri, kakor iz skušnje vem, je še malokje znan med ljudstvom.

Časa kolo marsikaj potare, tako mislim s tudi preminule s starimi ljudmi priljubljene noše iz irhove. Njo zopet oživiti, ne vem če bi bilo mogoče, ker več ne dopada okusu sedanjega časa. Ali drugače je z domačo volneno obleko, tako imenovanim „lodnom“ in „raševino“. Pod tem imenom vidi se dosti blaga na sejnih, katero je pa večinoma le tovarniško delo, gledé trpežnosti ednako drugemu suknju. V resnici pa je le glede barve posnetek pravega domačega blaga, kakor se je že v prejšnjih časih nekoliko med ljudstvom napravljalo in se, kolikor je meni znano, le samo na majhnem delu Pohorja po pravem načinu sedaj še dela. Nočemo tajiti, da napravljajo še pogosto tu in tam obleko pod tem imenom, ali delati po pravem, izvirnem in najbolj dovršenem načinu, kakor ga zdaj mislim opisati, to je deloma še neznano med prostim narodom.

Oboje, raševina in loden se nareja iz volnene preje, zatorej treba rediti dosti ovac, kdor hoče isto delati; kajti, da bi volno kupoval in delal obleko, bi mu prišlo predrago. Potrebuje se po največ črne volne, do $\frac{1}{4}$ in le edna petinka bele se primeša, kar stori da ima blago potem najlepšo barvo. Volna se meša že ob prvem krtačenju in ko je edenkrat že izkrtačena, treba jo je vso vkup na drobno prepipati, kar se v kakem snažnem kotu v izbi z rokami stori in nato z vilami dobro premeša. Sedaj se še le za pravo izkrtači in na to izprede, nit debeli pavolni ednako in ne preveč sesukano. Nato se da tkalcu. Kdor hoče delati raševino, mora imeti debelše lanene preje, tako imenovanega „hodnika“ polovico in le polovico volnene. Tkalec nasnuje predivnato prejo in počez dela volneno, kar je važno, kajti le tako se napravi močna raševina, narobe pa je blago polovico slabše. Kdor pa hoče narediti loden, on mora delati s samo volneno prejo, ednako pripravljeno in zmešano.

Sedaj dobimo surovo platno, katero nima prijetne barve, pa je tudi precej slabo. Da dobi raševina sivo, loden lepo temno barvo, ni treba je dati barvati, temveč stori se to in napravi iz surovega platna v pravo lepo blago v valjavnici, kar je glavna umetnost vsega dela.

Valjavnice — ne vem ga do zdaj družega boljšega izraza, — so jako malo znana obrt po Slovenskem. Priprave za njo ni ravno preveč. Obvodi dosti močni, da goni mlinsko kolo, postavi se uta, z deskami obita in ob nji navadno mlinsko kolo z žlehom. Na gredlju znotraj ni nič družega, nego dve kilji skozi, kateri imate nalog, vzdigovati — kakor pri stopah — dva velika kija in sicer po vrsti, ne oba nakrat. Ta kija sta, eden poleg drugega oba namerjena v veliko korito, od spredaj in zadaj okroglo izdobljeno, v katerem koritu se valja platno, da postane pravo blago. Korito mora jako viseti naprej proti gradlji in kija morata biti urejena, da ne dosežeta dna korita, sicer bi vse pretolkla. Spodnja stran kijev ni odrezana počez, temuč od spredaj jako pošev, na kateri strani so precej globoke zareze, katere storijo, da se platno obrača, udeleje in valja v koritu. Zraven je treba prilivati s kropom ali vsaj z gorko vodo, zato je najbolje, da je blizu kotel, pod katerem se ob valjenju vedno kuri. Sploh se mora vse tako urediti, da kija, ki padata blizu prednjega konca korita, lepo obnašata platno od spredaj po dnu korita nazaj, od zadaj pa se valja zopet po vrhu naprej. Korito ima votlino za poldrugi meter dolgo in okoli 60 do 70 cm. široko.

Navadno se dene v korito kacij 50—60 metrov platna, katero ko se valja par ur, se izvzame, lepo izravna in zopet dene valjati. To se ponovi po potrebi tri ali štirikrat, dokler vlakne od volne vsaj deloma ne zakrijejo niti od preje. Volna ima namreč lastnost, če se moči s kropom in udeleje, da se začne platno krčiti in gostejše postajati. Med tem se čedalje bolj pokazujejo na vrh volnaste vlakne, da naposled skoraj popolnoma niti zakrijejo in blago dobi s tem naravno lepo barvo.

Sedaj se blago lepo posuši in pošlje lastniku na dom. Pomniti je namreč treba, da je valjavnica obrt, od katere se plačuje, pa tudi se od dela računi. Takšna dobro urejena valjavnica zadostuje za mali okraj, če tudi vsak posestnik da delati na ta način obleko.

Doma se potem blago nekoliko zmocni in nato zravna ter zgladi, kar stori najlozje vec rok na tkačevem stolu ali tudi na mizi. Zravnano blago se navije na močen kol, kjer ostane navito tri do štiri dni in se le potem se lepo na trati posuši.

Marsikateri kmetič bo si morda mislil: Prej da bom imel toliko dela s prejo, volno itd. raje si kupim na sejmu obleko, vsaj sedanjí čas ni več tako draga, pa sem brez skrbi. Res, da je z napravljanim domačega blaga veliko dela, ali treba je pomisliti, da se vse to lahko stori po zimi, ko zlasti ženske nimajo posebnega posla in marsikdaj lenobo pasejo. Dalje je treba pomisliti da se izvrstno narejeno domače blago lahko dober kup proda in tako spleča delo, ako ga imaš več, kakor ga za dom potrebuješ. Najbolj pa domače blago priporoča njegova trpežnost, lastnost, katere sedanjí čas med sejmovskim ali tovarniškim blagom zastoni iščeš. Hlače iz raševine se n. pr. v najhujšem delu nosijo brez skrbi celo leto, in ne bojo se še začele kazati luknje. Enako traja jopič od lodna — če se rabi samo zimski čas — dolga leta, pa ima zraven še to prednost, da je najbolj zanesljivo zavetje v hudem mrazu, tudi dež ga zlepa ne premoči. Z edno besedo, kdor je enkrat se prepričal o trpežnosti domačega blaga, ne bo — vsaj pri delu — maral za drugačno obleko!

(Konec prihodnjic.)

Razne stvari.

(Nova angleška moda.) V Londonu je nastala nova moda. Najodličnejši ljudje tekmujejo med seboj, kateri bo več in hitreje hodil. Fija-kerji se zelo jezé, zdravniki pa veselé. Nove mode so se navzeli baje že tudi angleški vojaki v Afriki, ker tako radi pred Buri — bežé.

(Po čem je bil sladkor?) Leta 1300 je veljal v Londonu cent sladkorja 570 gld., leta 1400 pa 520 gld., leta 1500 le 122 gld., leta 1600 181 gld., 1700. leta 121 gld., 1800. leta 87 gld., leta 1830 le še 14 gld., a leta 1880 pa 11 gld.

(Razstava v Parizu) se otvori 15. aprila in zaključí dne 5. novembra. Francoska razpolaga za razstavo 130 milijonov frankov. Izmed stavb na razstavi bodo tri trajne: dve umetniški palači in most Aleksandra III. Vstopnina znašala bo do 10 ure dopoldne 2 franka, od 10 do 6 ure popoldne 1 frank in od 6 dalje 2 franka. Vhodi v razstavo so reprodukcije najimenitnejših svetovnih vrat: sv. vrata v Kremlu, solnčna vrata toledska, vrata zmage v Kairi, londonski St. Jaures Gate itd. Med najlepšimi predmeti razstave bo vodena palača z nešteti vilinimi kaskadami in vodopadi. Največja palača bo zgradba za elektriko, dolga bo 1275 korakov, široka 250 korakov in narejena bo vsa iz stekla. Efflovi stolp bodo prenovili in spojili z razstavo. Razsvetljen bo z osem tisoč električnimi svetilkami. Zelo zanimiva bo naopak hiša, kakor tudi največji sod na svetu. V njem bo lahko obedovalo do 100 ljudi. Ravno tako se bo nahajala na razstavi največja dvorana na svetu, imeli bodo prestora za 15.000 oseb. Razstavljen bo tudi daljnogled, ki 10.000 krat poveča vsak predmet. Videti bo na razstavi tudi vulkan, ki bo bruhal ogenj. Ruska vlada je izdala pet milijonov rubljev za svoj oddelek na razstavi. Posebno bo zastopana Sibirija.

(28.000 korakov v edni noči.) Na nekem plesu v Rimu so aranžerji plesa naredili to le šalo: ona plesalka, ki naredi največ korakov na istem plesu postane kraljica na vseh plesih. Na to so si izvolili ednega, ki bo štel korake in res: od desete zvečer do pete jutraj je plesala Angiolina Celi in števnik je naštel 28.000 korakov, ki jih je naredila v raznih polkah, valčkih, mazurkah itd. Neka druga je napravila 21.000 korakov in možaka ni bilo ednega ki bi naredil 15.000 korakov. Teh 28.000 korakov plesalke Celi zračunjeno na hojo po cesti, bi odmerilo pota 15 kilometrov.

(Evgen Tomšiča 40letnica književnega delovanja.) Pretečeni teden je priredila „Matica Hrvatska“ svojemu neutrudljivemu sotrudniku, g. Evgenu Tomšiču veliko slavnost ob priliki štiri desetletnica njegovega književnega delovanja. Ime Tomšič je tesno spojeno s. preporodom hrvaške književnosti.

(Najslavnejše gledališče sveta zgorelo.) V Parizu je zgorelo dne 8. t. m. gledališče „Theatre Français“. Poslopje je bilo staro nad 200 let, velikanstvo in polno umetnin. Zgorela je tudi neka mlada igralka.

(Znamenita iznajdba.) G. Makso Schüller, rodom iz Brna, in Viktor Petrič, rodom iz Vipave, oba v c. in kr. avstrijski mornarici v Pulju, sta iznašla stroj za reševanje oseb, ko se ladja potaplja. Stroj, ki se je na prvem poskusu v

puljskem kopališču izvrstno obnesel in katerega lahko brez težave nosi, je pas ki se, ako nosi leč v vodo skoči ali pade, sam napne. S tem pasom je mogoče vsaki osebi, da brez plavanja ali drugega dela se more tri dni nad vodo vzdržavati. Ves pas tehta popolnoma 1½ klg. To je pač zelo važna iznajdba.

(Volilna pravica v Pragi) V Pragi se na merava poleg že obstoječih treh volilnih razredov ustanoviti še četrti, v katerem bi imeli volilno pravico vsi, ki v nobenem prejšnjem razredov ne volijo, ako stanujejo v Pragi, imajo svoje stanovanje in so na Češkem pristojni. Veliko ne bo pomagano s to preosnovno, ker bodo še vedno izključeni oni, ki nimajo lastnih stanovanj, to so pred vsem delavci. Pač res za oči imajo povsod dovolj peska.

(Grozna mati) V Szarvasu na Ogrskem je kmetica Nemes vrgla v zakurjeno peč svojo 6letno hčerko, ker je bolehal za neko kožno boleznijo. Nečloveško mater so zaprli.

(Ali sme zdravnik skrajšati smrtno borbo bolnika?) O tem vprašanju so se razvile živahne pisane debate med najuglednejšimi zdravniki. Nekateri so za to, da je zdravniku dovoljeno dati bolniku v zadnji borbi narkotična sredstva, ki ublažijo zadnje hipe neozdravljivega bolnika, četudi narkot pospešuje smrt. Večina zdravniških strokovnjakov pa je proti temu, češ da bi se ta pravica čisto zlorabljala.

(Vsa vas prodana na drobno.) Iz Hannovera poročajo, da so vas Hessel v okrožju Neuhaus na drobno prodali. Kupila jo je neka hamburška družba, ker so tla te vasi jako bogata na ilovici in bo tako tem lažje izkoriščala ve like množine ilovice. Z grajenjem velike tovarne za porcelan prično takoj.

Koledar.

Petek (16.) Heribert, škof; Evzebijski, opatinja. — Sobota (17.) Jedert, devica; Agrikola, škof. — Nedelja (18.) 3. postna. Ciril Jeruzal, škof. — Ponedelje (19.) Jožef, ženin Device Marije. — Torek (20.) Niceta; Patricij, škof. — Sreda (21.) Benedikt, opat; Serapijon škof. — Četrtek (22.) Oktavijan, muč. Bazil, muč. — Ščip 16. ob 9. uri 17 minut dopoldne.

Javna zahvala.

Ob šestdesetletnici svojega rojstva in tridesetletnici vseučilišnega profesorskega delovanja sem bil od raznih strani z neprečakovano mnogimi častitkami in drugimi ganljivimi odlikovanji najprijetnejš presenečen. Za vse te laskave izraze počaščenja izrekam javno iz globine srca iskreno svojo zahvalo. Zahvaljujem se svojim društvom, oddelkom profesorskih zborov, na in čas pisom, kak r. vsem posumnikom, ki so ali brzojavno ali v posebnih vnesenih dopisih račili pri tej priliki se me spomniti. Posebno zahvaliti pa mi je sedanje akademike slaviste, ki so mi pri slavnostnem večeru poklonili dragocen album s svojimi ter s podobami skoro vseh dosedanjih mojih slušateljev-slavistov, milih mi ožjih rojakov in prav tako akad. tehn. društvo „Trigl v“ za slavnostni komera, ki je vkljub vsem tukaj zdaj že navadnim zaprekam tako sijajno uspel. Krasni dnevi minolega tedna žaré med najlepšimi mojega življenja in mi ostanejo do smrti v najblažjem spominu.

V Gradcu na sv. Gregorija dan 1900.

Prof. dr. Gregorij Krek.

Resna ženitna ponudba.

Mlad obrtnik-majster z dobro obrtjo in nekaj posestva, želi se oženiti z dobro vzgojeno deklico-kuharico, ki ima nekaj stotakov premoženja. Resne ponudbe prosi pod št. 100 na upravnistvo „Domovine“ v Celju.

(122) 2-1

Raznašalec

poštenega in pridnega mladeniča sprejme takoj

(118) 3-1

Ivan Vrečko

sladničar v „Narodnem domu“.

Lepo posestvo

v Trnovljah blizu Celja, h. šte. 31, se pod ugodnimi pogoji — proda. — Hiša je zidana, zraven gospodarsko poslopje, ter blizu 7 oralov zemlje. Ker stoji hiša ob okrajni cesti, je posebno pripravna za gostilno ali trgovino.

Več povesta krčmarja Bogatin v Škofji vasi, hiš. šte. 3.

(121) 3-1

Sprejme se takoj iz dobre hiše in z dobro šolsko izobrazbo kot učenec v mešano trgovino

deček

Franc Schosteritsch-a trgovec v Sv. Vidu pri Ptuj.

Posestvo

poprej lastnina zakoncev Ignacija in Antonije Šuster v davčni občini Planinc ne daleč od Sv. Jakoba — župnija Kalobje — ki vsebuje njive, travnike, gozde in malo vinograda, ter meri blizu 25 oralov, je na prodaj.

Več se izve pri „Južnoštajarski hranilnici“ ali g. dr. Jurju Hrašovcu v Celju.

RAZPIS.

Zaradi oddaje zidarskega, tesarskega, mizarskega, kleparskega, lončarskega, steklarskega in barbarskega dela za zgradbo šolskega poslopja v Cezanjevcih vršila se bo v šolskem poslopju v Cezanjevcih dne 25. t. m. ob polu 3. uri popoldne

javna manjševalna dražba.

Načrt, proračun in stavbeni pogoji leže na ogled pri šol. vodstvu v Cezanjevcih.

Krajni šolski svet v Cezanjevcih 11. sušca 1900.

(116) 1

Peter Loh, načelnik.

Šolske zvezke

za ljudske šole ima v lastni zalogi trgovina

Dragotin Hribar-ja

Celje

Rotovška ulica šte. 2.

SIMON KUKEC-eva pivovarna

(60) 6-6

priporoča svojo

zalogo piva v Ptuj

Kaniža-predmestje št. 30

kjer se bo prodajalo priznano izborno pivo pivovarne

v Laškem trgu in sicer

v sodčkih in steklenicah.

Slavnemu občinstvu v Trbovljah

najvljudneje naznanjam

da prodajam vsako nedeljo in vsak praznik
raznovrsne sladčice (v poletju tudi sladoled) pri
gosp. Dolničarju na Vodi.

Se prijazno priporočam

(119) 3-1

Ivan Vrečko, sladčičar.

Spretnega pisarja

(109) 3-3

sprejme

notar **Detiček** v Celju.

Na prodaj

je zemljišče, obstoječe večinoma iz vinograda,
njive, sadnega vrta z vsakovrstnim žlahtnim
sadjem. Zemljišče je v jako lepem kraju, plačilni
pogoji zelo ugodni. Več pove oskrbnik posestva

Jos. Šušterič
na Teharjih.

(118) 2-2

Pri okrajni hranilnici v Slovenjemgradu
nadomestiti je

služba pomožnega uradnika

z začasno mesečno plačo 70 kron.

Zahteva se znanje obeh deželnih jezikov v
govoru in pisavi, ter izurjenost v dotičnem pisar-
ničnem poslovanju. — Ustop: 1 ali 15 aprila
1900. — Prošnje vložiti je do: 20. sušca 1900.

Ravnateljstvo okrajne hranilnice v Slovenjemgradu,
dne 8. sušca 1900. (111) 2-2

Prodaja posesti.

Rodovitno, popolnoma arondirano lepo posestvo,
10 minut izven Celja, obsežajoče okoli 75 oralov s
praktičnim, trdnim zidanim gospodarskim poslopjem
(pri-tava), nasproti temu je na prijazni višini med
drevjem lepa vila s 5 sobami, obojno ob okrajni cesti,
se zaradi starosti posestnika in družinskih razmer
zelo po ceni skupno ali pa poljubno razkosano proda.

Njive in travniki na sežnje se dajo v najem.

Natančneje pri lastniku

(117) 3-1

Zimniaku v Celju.

SLOVENC! POZOR!

„Pri cesarskem klobuku“

Celje, Kolodvorske ulice šte. 6

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih klobukov
in slamnikov najnovejšega kroja.

*** **Zelo po ceni!** ***

Lep voz, napolnjen za edno in dvo-
vprego s posebnim zabojem tudi
za potovalce, je veljal 900 kron.

Premikajoč voz za bolane na no-
gah, goni ga lahko
vsak sam, je veljal 150 kron.

Dvojna železna vrata z dvema
visokost 2 m 30 cm, širokost z obema kriloma 4 m,
so veljala 160 kron, pripravna za skladišnice, kleti itd.
prav dobro ohranjena.

Vsi ti predmeti se prodajo za edno četrtino cenejšje.

(114) 4-1

Kristijan Wolf.

Podobice za prvo sv. obhajilo

kakor tudi
različne druge podobice se dajo po nizki ceni v trgovini
Dragotin Hribar-ja v Celju.

Na debelo in drobno!

Slovenci pozor na narodno tovarno!

Zahtevajte **nogavice, rokavice in vse vrste
pletenin iz**

HRIBAR-jeve tovarne.

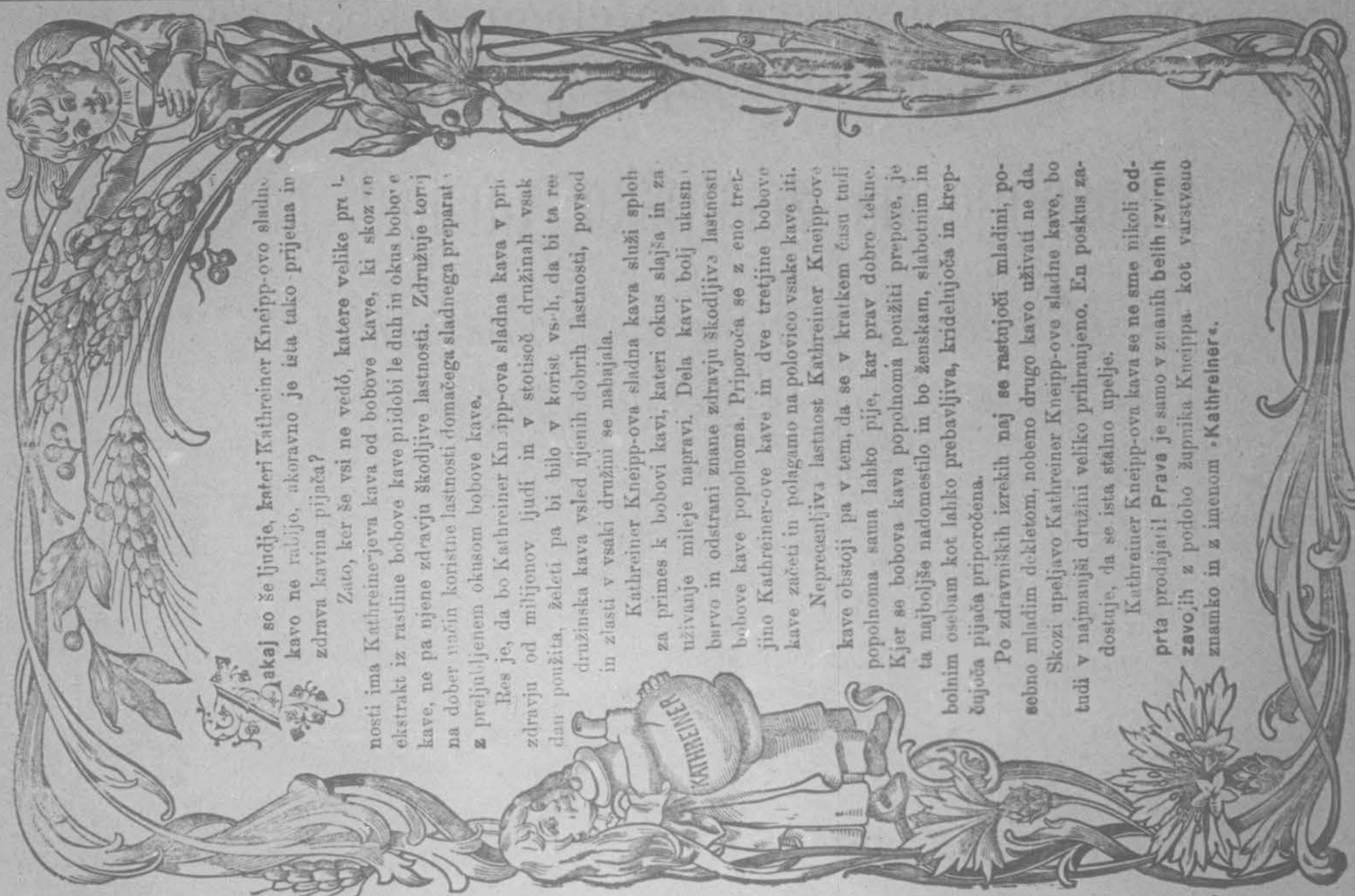
Glavna zaloga za Štajarsko

NARODNA TRGOVINA

KAROL VANIČ,

„Narodni dom“ **CELJE** „pri dobrem pastirju“.

Na debelo in drobno!

Kakaj so še ljudje, kateri Kathreiner Kneipp-ovo slad-
kavo ne razlikujejo, akoravno je ista tako prijetna in
zdrava kavina pijača?

Zato, ker še vsi ne vedo, katere velike pri-
nosti ima Kathreiner-jeva kava od bobove kave, ki skoz en
ekstrakt iz rastline bobove kave pridobi le duh in okus bobove
kave, ne pa njene zdravju škodljive lastnosti. Zdravje tor-
ni na dober način koristne lastnosti domačega sladnega preparat-
a prejeljenem okusom bobove kave.

Res je, da bo Kathreiner Knapp-ova sladna kava v pri-
zdravju od milijonov ljudi in v stotisoč družinah vsak
dan ponujata, želati pa bi bilo v korist vsi, da bi ta re-
družinska kava vsled njenih dobrih lastnosti, povsod
in zlasti v vsaki družini se nabijala.

Kathreiner Kneipp-ova sladna kava služi sploh
za primes k bobovi kavi, kateri okus slajša in za
uživanje mileje napravi. Dela kavi bolj ukusn-
barvo in odstrani znane zdravju škodljive lastnosti
bobove kave popolnoma. Priporoča se z eno tret-
jino Kathreiner-ove kave in dve tretjine bobove
kave začetni in polagamo na polovico vsake kave iti.

Neprecenljiva lastnost Kathreiner Kneipp-ove
kave obstoji pa v tem, da se v kratkem času tudi
popolnoma sama lahko pije, kar prav dobro tekne.
Kjer se bobova kava popolnoma poizusti prepove, je
ta najboljša nadomestilo in bo ženskam, slabotnim in
bolnim osebam kot lahko prebavljiva, krepiljuča in krep-
jujoča pijača priporočena.

Po zdravniških izrekih naj se ravnajo mladini, po-
sebnim mladim dekletom, nobeno drugo kavo uživati ne da.
Skozi upeljavno Kathreiner Kneipp-ovo sladno kavo, bo
tudi v najmanjši družini veliko prihranjeno. En poskus za-
dostuje, da se ista stalno upelje.

Kathreiner Kneipp-ova kava se ne sme nikoli od-
prta prodajati! Prava je samo v znanih belih izvirnih
zavojih z podobo župnika Kneippa kot varstveno
znakom in z imenom „Kathreiner“.

Južno-štajerska hranilnica v Celju

v „Narodnem domu“

za katero jamčijo okraji: Sevnica, Gornjigrad, Šoštanj, Vransko in Šmarje pri Jelšah za popolno varnost vlog in za njihovo po pravilih določeno obrestovanje do neomejene visokosti, obrestuje hranilne vloge po 4% in pripisuje obresti poluletno h kapitalu, ter plačuje rentni davek hranilnica sama in ga ne odteguje vlagateljem, tako, da dobé isti popolnoma nad 4% obresti letno.

Izposojuje na zemljiško varnost po 5%.

*Hranilnica posluje s strankami
vsak torek in petek dopoldne.*

Priporoča se ta zavod staršem, varuhom in kuratorjem, da tam vlagajo denarje svojih varovancev in oskrbovancev in taisto zahtevajo pri varstvenih sodiščih.